

ТУТАШ БАЙРАМИ

• Суз-меҳмонларимизга

Маданият ўлкаси

СУРАТДА: республикада ўтаётган Озарбайжон адабиёти ва санъати кунлари қатнашчиларидан бир гуруҳи — Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби К. Керимов, Озарбайжон ССР халқ артистлари А. Панахова, Г. Байрамов, Р. Керимова ва режиссер Ж. Мамедов.

Нозим РИЗАЕВ, Озарбайжон камер оркестрининг бадий раҳбари ва бош дирижери, Озарбайжон ССР халқ артисти.

Бизнинг гастроль сафарларимиз Самарқанд, Бухоро, Навоий шаҳарлари бўйлаб ўтади. Бу қадимий шаҳарларни кўриш, унинг тарихий обидаларини томоша қилиш, бунёдкорлик қилган олдни кишиларни кўриш бизга гўяда қувонч келтиради. Биринчидан, биз санъатимизни манавар, эталон, инқилибдан, шайнинг ўлканинг ҳақиқат олам-олам таассурот оламини, ўзбекистон ва Озарбайжон халқлари арасидаги бундай дўстлик ва маданий алоқаларимиз яна янги сайин парвоз қилаётганига, ишончим комил.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ИЖОДИДАН

Собир РУСТАМХОНДИ. Йўлларимиз

Озарбайжон йўллари бу — собит ва сарбаст, Куюк ёниб минг бир элни кўчиб ётади. Озарбайжон йўлларининг сўнгги кўрнимас, Бошланиш едиримдек бўлутлардадир. Тоғлар ошиб, Сарҳад ошиб борар илгари, Қитъалар у денгизлардан айланиб ўтар. Соҳиллар-ла сирлашаран кўнглини ёриб, Жангоҳ ясар, ёв кўсига шамширдай ботар. Бу йўллардан ҳар бир элга, ҳар мамлакатга Севғимизнинг, қўнглимининг етар садоси. Ўт улашдик, Нур улашдик

яқинга, ётга, Озарбайжон бир олов бу, сўнимас зинси! Қадамларнинг ҳур қўшиғини бўғмоқ

Иброҳим КАБИРИЛИ.

Чарсиллаб учқунлар саратган, Қардон ўюққа насбам. Етказувчи олин манзилларга, — Боғлиқман поёсиз йўлларга. Етган бошоқларга боғлиқман, Булоқлар айтган қўшиқларга боғлиқман. Она замин узра порлаган, Алвон ранг уфқларга боғлиқман.

Боғлиқман гул тўла баҳорга,

Денгиз, қуёш ва қалб

Денгизда доғлар, Денгиз мурамоқда. Тўнлар эмас — денгизнинг юзи мавлақадди. Кувш ҳали чиққан йўқ, у ҳали на тоғларнинг чўчиқларини, на денгизни, на унга тиклиб турган иккинчи кишини ёритпти.

Мана унинг нурлари уфқини ёриб чиқди, бирданга бутун борлиқнинг ранг ва ҳаёт ато қилди. Сувар илғир рангга қиринди, кум саргайди, аёлнинг соҳлари бўлса тилларанг тус олди. Сувнинг силлиқ юзини балиқчиларнинг найқиллари ёритиб юборди.

Кумли киргоқ, Кенса денгизчи ва тилларанг сочили аёл. Денгизчи йиғма қара-

Қўнғирдоғлар...

Талон йўллари. Йўллар номарълум аскар — Бадар кетган жангоҳда, Бир жуфт йўл, бу — Бобакнинг кесик йўллари. Эсларнинг довоида толмаган йўллар Холдан тоғ турғулик дарасида. Тўфонларнинг қилчи-ла қирилмас улар, Қов қашлар Фузунли мазори тепасида. Озарбайжон, Рухнинг илғир йўлларини улуг, Озарбайжон, Қалбнинг илғир йўлларини доғлик! Боболардан бир матал бор: «Биз — дўстнинг қўли», Елга юдузлар ҳам кўрсатмай йўл. Озарбайжон йўллари бу — собит ва сарбаст, Бу йўлларда ҳақиқат ҳам тоғлиқдир қадр. Озарбайжон йўлларининг сўнгги кўрнимас, Бошланиш нағма каби қўнглимидадир.

Озарбайжончадан Шунур ҚЎРБОНОВ таржимаси.

Наҳид ҲОЖИЕВ

Чўққига, товланган оқ қорга, Майин эсанг шамолта боғлиқман. Тонларга — ойжамолга боғлиқман. Боғлиқман сўзимга қулоқлан — Шабнамга, кўз ёшдек тўлмоган. Боғлиқман муқаддас тилмаган, Чашмадек тил-тиник, мусаффо. Нурларини тўшаган йўлимга, Темир УБАДУЛЛО таржимаси.

Шубҳали «ёрдам»

Мойна аттиргулин казаликка ХҲП асрда Эрондан келтирилган эди. Казаликни қўлимиз унга жуда мос бўлиб тушди ва маҳаллий аҳолининг қўнгли тез орада муайян бўлиб ўсимлигини еттиштириш билан шугуллана бошлади.

Мойна аттиргулин казаликка ХҲП асрда Эрондан келтирилган эди. Казаликни қўлимиз унга жуда мос бўлиб тушди ва маҳаллий аҳолининг қўнгли тез орада муайян бўлиб ўсимлигини еттиштириш билан шугуллана бошлади.

Фотокўрғазма ҳикоя қилади

Ўзбекистонда бошланган Озарбайжон ССРнинг адабиёти ва санъати кунлари халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва қардошлиқнинг ёрқин тасвирларидир. Республикадаги меҳнатқил озор халқининг шу қундаги ҳаёти, маданияти ва санъати билан яқиндан танишмоқдалар. Мана, биз Архитекторлар союзи биносида очилган «Бугунги Совет Озарбайжони» фотокўрғазмасида и.з. Стендларни кўздан кечиришнинг, худди қардошларимиз ўлкаси бўйлаб саёхат қилаётган бўлиш. Қирғизистондаги Озарбайжоннинг иқтисодий ҳаёти, ҳаётининг қўнглини кўриш. Сураатларда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Ранси

Л. И. Брежневнинг Боку шаҳрига Ленин ордени тошпайраган пайти, унинг 18-армия ветеранлари, колхозчионерларнинг ширин диллари, санъат намояндаси билан учрашувлари акс этган. Озарбайжон табиғий бойликларига бой ўлка. Бу ерда нефть ишлаб чиқариш санъати айниқсан ривожланган. Кейинги сураатлар В. И. Ленин номидаги янги Боку нефтьни қайта ишлаш заводи, у ерда ўрнатилган янги ЭЛОУ ускунаси, «Хазар» сузувчи-пармаловчи машиналар, Сумганг химия комбинати, Каспий денгиз нефтьлари, меҳнатда илғир таратган Социалистик Меҳнат Қўрағони И. Гусейнов ҳақида ҳикоя қилади. Бошқа стендларда Шамхор, Мингчуяр ГЭСлари, кенг пахта-

Дўстлик экрани

Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари муносабати билан республикада экранларда «Дўстлик экрани» асосида фильмларнинг кўрсатилиши режиссер Расим Одинаев раҳбарлигида ижодий гуруҳи ишлаган «Тергов» янги бадий фильми ҳам ўзбек томошбинлари хушма ҳавога қилинди. Девятки жазирада мазкур фильм Рустам Иброҳимбеков сценарийи асосида яратилди. Унда мартабали кинорежиссерларнинг иборат «савоатчилар» и янги кинорежиссерларнинг таълим ва тарбияси асосида яратилди. Картина марказида соҳиб-қиринларнинг иборат «савоатчилар» и янги кинорежиссерларнинг таълим ва тарбияси асосида яратилди. Картина марказида соҳиб-қиринларнинг иборат «савоатчилар» и янги кинорежиссерларнинг таълим ва тарбияси асосида яратилди.

Ўзбек спектакли Озарбайжонда

Ж. Жаборди номидagi Меҳнат Қўни Байрон ордени Кирилов драма театри ўзбек драматурги Абдуқадир Иброҳимовнинг «Биринчи бўса» пьесасини сахналаштиришга бир неча йил бўлди. Ёш режиссер В. Шарипов сахналаштиришга бу асар мингларча томошбинлар олдиғига сазовор бўлди. Пьесани озарбайжон тилига истеъдодли драматург А. Мамедов таржима қилди. Спектаклдаги асосий ролларни Озарбайжон халқ артисти Мамед Буржалиев, Озарбайжонда хизмат кўрсатган артист Мамед Ибраҳимов, шунингдек, қатор ёш актёрлар маҳорат билан ижро этдилар.

Ўтган йили Озарбайжонда бўлиб ўтган

СУРАТДА: «Тергов» фильмдан бир кадр.

ЖАҲОН ОИНАСИ

ТАСС МУҲБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

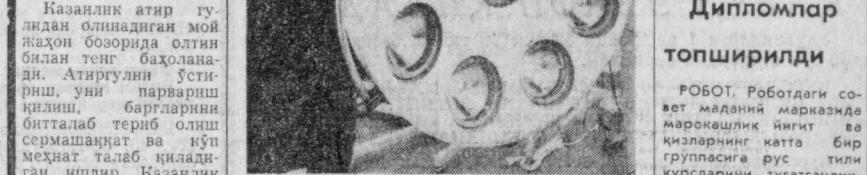
ПАРТИЯНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

ХАНОИ. Бундан беш йил муқаддам америкалик агресорлардан овоз эшитган Вьетнамнинг жанубий вилоятларида партия сафарлари мустақимлаш Вьетнам Коммунистлар партиясининг энг муҳим вазифаси бўлиб қолди. Мана шу масъулиятни ишда қўйиб партия ташкилотлардан бири ҳисобланади. Коммунистларнинг марксизм-ленинизм гояларига чексиз садоқат руҳида тарбиялаш, кадрларни моҳирлик билан танлаш ва жой-жойига қўйиш шу вилоят комунистлари кўп ирради фаолиятининг таркибий қисми бўлиб қолган. Бу районда ҳамма ташаббусларга ВКП аъзолари бошчилик қилмоқдалар, меҳнатқилларни Вьетнам диярида социализм ку-

АТИРГУЛ ТЕРИШ БОШЛАНДИ

СОФИЯ. Казалик водисиде мойли аттиргул териш ёрқин байрамдек бошланди. Ашулар ижро этилди. Биринчи гуллар оқатди, қизларнинг чиройига янада чирой қўшди.

Казалик аттиргулдан олинган мой жажон бозориде олтин билан тенг баҳоланади. Атиргулни ўстириш, уни парвариш қилиш, бартларини битталаб териб олиш сермашақат ва кўп меҳнат талаб қиладиган ишдир. Казалик аттиргули бир йилда бор-йўғи 25 кун гулдайди. Уни тонда, қуёш нур соча бошлаш билан териб олиш керак. Тунга борганда гул ўзининг энг ирриктили моийини иррикти йўқотлади. Бу мой хушбўй ҳиди билан учиб йўқолади. Бир килограмм аттиргул мойи олиш учун 3 тонна тўз баргини териб олиш керак бўлади.

ПОЛЬША. Электр медицина аппаратлари заводи ўз махсулотларини жуда кўп мамлакатларга экспорт қилади. Узаро Иттифоқни Ердам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар, шу жумладан Совет Иттифиқи асосий буюртмачилар ҳисобланади.

СУРАТДА: операция хоналари учун мўлжалланган еритиш жихозларини монтаж қилиш пайти.

ЦАФ-ТАСС фотоси.

Шубҳали «ёрдам»

АККРА. Гаваянинг ташиқли олими Кей-Коста шаҳри университетининг декани А. Ансамо қўнғилари янги кўп миллатли корпорацияларнинг ҳамда Халқаро валюта фонди саяғи

ташиқлотларнинг ривожланаётган мамлакатларга кўрсатаётган «ёрдами» ҳамшира улар экономикасини қарамлиққа олиб келди.

«Ганнинг таймс» гаваянинг хабар қилишича, А. Ансамо бир қанча ёшлар ташиқлотлари шу шаҳарда уюштирган симпозиумда нутқ сўзлаб, Гена ёрдағи турли кўп миллатли корпорациялар ва молийий ташиқлотлар билан тўтаган қўнғилга битимлар мамлакат манфаатларига эиддир, деб таъкидлади.

ҚОЛОҚ РАЙОНЛАР РИВОЖЛАНТИРИЛМОҚДА

ДЕХЛИ. Иқтисодий жиҳатдан орқеда қолган шарқи-шимолӣ районоларда саноат ва қишлоқ хўжалигини юксалтириш — Хиндистон ҳукуматидаги вазифалардан бири ҳисобланади.

Кейинги йилларда шу мураккаб муаммони ҳал этиш соҳасида қўнғил ишлар қилинди. Ассомда нефть саноатини ривожлантириш борасида қўнғил қурилиш кўчқарла эришилди. Шундан қўнғил ишлар шубҳали йилга 4.6 миллион тонога етди. Бу эса Хиндистонда қазиб чи-

АНГЛИЯ-ХИТОЙ БИТИМИ

ЛОНДОН. Буюк Британиянинг консерваторлар ҳукумати эфирда Хитой билан алоқани мустақимлашга қарор қилди. Лондон билан Пекин ҳамкорлигини йўлга қўйишга уриданган кейин пропаганда соҳасида ҳам қуч-тайратиш чораларини кўра бошладилар. Британия Вн-би-си радио эшиттириш корпорацияси Хитой марказий радио эшиттириш бошқармаси билан битим тузганлиги бу ерда эълон қилинди. Шу битим асосида программа ва ахборотлар айлантирилади.

Имзоланган битим биринчи навбатда эфирда Советларда қарши пропагандаланиш олдириб йўлданги қуч-тайратиш бирлаштиришга қаратилган бўлиши шубҳали. Хитой радио ва телевидениесининг СССРга ва бошқа социалистик мемлакатларга нисбатан ашаддий тўхмат кампанисининг эмас, тўғрисида ёлгон хабарлар тарқатишини кучайтирди.

ТИНЧ ВАҚТ ҚУРБОНЛАРИ

БОНН. Германия Федератив республикасида шу йилнинг дастлабки уч ойи мобайнида йўлларда ва автомобильларда юз берган турли хил воқеалар натижасида улганлар ва ярдорлар яна ҳам кўпайиб кетди. Ҳаммаси бўлиб 76.200 та кўнглисиз ҳодиса юз берган. Бу натижасида 2.630 киши улган ва 100.848 киши ярдор бўлган. Висбаден федерал статистика бошқармаси эълон қилган маълумотларга қараганда, улганлар ун йилнинг шу давридаги нисбатан 16 процент ва ярдор бўлганлар 12 процент ошган.

КАТТА ШАҲАРЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Шанхай ўз аҳолисининг қўнғилда яшайдиган шаҳардир. БМТ ҳар йили ўтказиладиган тадқиқотларда кўрсатилишича, у ерда 10 миллион 820 миң киши яшайди. 8 миллион

988 миң 230 киши яшайдиган Мехико иккинчи ўринда, Токио уннинг ўрнида турди, у ерда 8 миллион 545 миң 775 киши истиқомат қилади.

Янги труба прокат заводи

ПРАГА. Социалистик Чехословакияда янги труба прокат заводи қўнғиланишига тошпайради. Узаро Иттифоқда аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштиришга мувофиқ Подбрезов шаҳрида шу корхона қад қўтарди. Янги завод Чехословакия олтинчи беш йиллик режаларининг муҳим нишонотларидан биридир.

Ишга туширилган завод авиация, химия ва автомобиль саноати учун кичик диаметри трубалар тайёрлаб беради. Махсулотини янгидан кўли Совет Иттифоқига экспорт қилинади, демак СССР металлургия ва оғир машинасозлик министри Л. Герле ТАСС мухбирига, СССР шу йилнинг ўзига бу янги корхонадан 12 миң тонна труба, 1983 йилга бориб эса 45 миң тонна труба олади.

Социалистик Иттифодий интеграция

Социалистик Иттифодий интеграция комплекси программаси ва Узаро Иттифоқни Ердам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг энергия, ёқилги ва ҳом ашё соҳасида узоқ муқаддими тармоқ программаси асосида СССР индустриянинг қўнғилга тармоқлари учун ҳар хил диаметрдаги трубалар ишлаб чиқаришга ихтисослашмоқда.

Дипломлар топширилди

РОБОТ. Роботдаги совет маданий марказида мароқлиқ илғир ва қизларнинг катта бир гуруҳисига рус тили курсларини тугатганилиги тўғрисидаги дипломлар топшириш маросими бўлиб ўтди. Тантанали маросимдан сўнг курс тилговочилари концерт қўйиб берди.

Мамлакатдаги рус тили курслари учун бир йилдан бери ишлаб турибди. Бу вақт давомида курсларни мароқлиқлардан 1400 киши битириб чикди.

Гарбий Европа мамлакатларининг асарини «иқтисод» ва «ёғи» деб билан яшайди, янги ҳар йили иккинчи марта соат милларини бир соат олдинга еки орқеда эълон қилдилар. Швейцария эса бундан истисно.

СУРАТДА: Швейцария билан ГФР чегарасидаги шаҳарлардан бирини ўрнатилган минора соати. Унинг тағига «Швейцария вақти» деб ёзиб қўйилган.

Гарбий Европа мамлакатларининг асарини «иқтисод» ва «ёғи» деб билан яшайди, янги ҳар йили иккинчи марта соат милларини бир соат олдинга еки орқеда эълон қилдилар. Швейцария эса бундан истисно.

СУРАТДА: Швейцария билан ГФР чегарасидаги шаҳарлардан бирини ўрнатилган минора соати. Унинг тағига «Швейцария вақти» деб ёзиб қўйилган.

СУРАТДА: Швейцария билан ГФР чегарасидаги шаҳарлардан бирини ўрнатилган минора соати. Унинг тағига «Швейцария вақти» деб ёзиб қўйилган.

